

„A SZORGALOM AZ ÖRDÖG PÁRNÁJA”

Újabb adatok Papp Dániel életrajzához

MAGYAR L Á S Z L Ó

Az elmúlt években rendszeresen foglalkoztunk családfakutatással, de állíthatjuk: Kosztolányi Dezső, Juhász Gyula vagy Fehér Ferenc őseinek és életrajzi adatainak további felkutatása kevesebb nehézséggel járt, mint Papp Dániel néhány biográfiai mozaikkockájának a megelézése. A vizsgálódást főként az a tény nehezíti meg, hogy a levéltárakban és könyvtárakban az ómoravica születésű író adatai csak szegényesen kutathatók. Ezenkívül bonyolította a kérdést írónk névváltoztatása, valamint a régi Budapest egynéhány Papp Dániel névre hallgató lakosa is. . .

Búvárkodásunk az író születési évének kiderítésével vette kezdetét.¹ Ugyanis felfigyeltünk dr. Bori Imre Az életrajz buktatói – avagy Papp Dániel (*7 Nap*, 1990. október 12.) című cikkére, amelyben a szerző a jugoszláviai magyar irodalom előtörténetének egyik legkiválóbb egyéniségéről és titokzatos életrajzáról ír, akinek születési évét eddig megnyugtató módon nem derítették ki. Hadd idézzünk a cikkből: „Több dátum is forgalomban van születési évét illetően. A sírkövön az 1868-as év olvasható. Endrődi Sándor nekrológja is ezt a dátumot rögzíti. Egyesek úgy tudják, hogy pontosan 1868. február 11-én született, 1944-ben azonban a *Kalangya* egy Papp Dániellel foglalkozó írásában az 1865-ös dátum merül fel, amit azután Nagy Miklós mond tovább 1957-ben, az író válogatott műveit tartalmazó kötet előszavában. Ez a másik évszám azért merült fel, és vált elfogadhatóvá, mert úgy tartotta a kikövetkeztetésre vállalkozó kutató, hogy Papp Dániel nem érettségizhetett tizenhét éves korában, 1885-ben (főképpen hogy még osztályt is ismételt!). Zavaró körülményként ott van a zentai gimnázium megőrizte adat (s erről nem szabad megfeledkeznünk), amely szerint 1866. augusztus 12-én született, Zentán járt ugyanis a gimnázium első és második osztályába 1876–1877-ben.” – Az újságcikkből továbbá az is megtudható, hogy habár bizonyosnak tűnik Papp Dániel szülőhelye (Ómoravica) és római katolikus vallása, ám az ott járt kutatók nem talál-

ták nevét a református egyház anyakönyvében sem. Ezért olyan feltevések is napvilágot láttak, hogy esetleg a pacséri görögkeleti templomban keresztelték meg. A szükséges pacséri anyakönyvek pedig elvesztek.

A fenti adatok jó kiindulási alapot biztosítottak a további kutatásoknak. Ez már csak azért is ígéretes izgalmas kalandnak, mert több évtizedes irodalomtörténeti kérdés tisztázását vállalhattuk. Másrészt időközben megtudtuk, hogy mind az ómoravicai, mind pedig a pacséri egyházi anyakönyvek megtalálhatók a helyi irodákban.²

Moravicán készségesen bocsátották rendelkezésünkre az 1862–1873. éveket felölelő katolikus anyakönyvet, s rövid keresés után megoldódott a talány: Papp Dániel törvénytelen gyermekként jött a világra 1868. február 11-én (egyesek a dátumot eddig is így tudták!). Anyja neve: Korapifiszky Anna, férjezett (mulier), római katolikus. Lakhelye: Ómoravica 217. A latin nyelvű anyakönyv tanúsága szerint Dániel édesapja ismeretlen (ignotus pater). Keresztszülők: almási Antunovics Mátyás főszolgabíró és Kovács Julianna. Dánielt február 15-én keresztelték meg. Fontos bejegyzés található az anyakönyv jobb sarkában: „M. k. belügyminisztériumi 16712/V–b/1895. számú végzése szerint a vezetéknev »Pap«-ra lón átváltoztatva. meghalt Bpest VIII. ker. 1900 aug. 14-én.”

Egyértelmű a dolog: csak az 1895-ös évtől viselheti hivatalosan írónk a „Pap” (egy „p”-vel!) vezetéknevét. A fenti bejegyzésből és a rövid pályafutásból arra következtethetünk, hogy Papp Dániel (a fentiekkel ellentétben nevét két „p”-vel írta!) életrajzi adatainak további felderítése a budapesti és a vajdasági levéltárakban valószínűleg némi eredménnyel járna. Időközben az is foglalkoztatott, talán Moravicán tehetnénk valamit az ügy érdekében. Az anyakönyvi adatból kitűnik, hogy Korapifiszky Anna katolikus vallású asszony Ómoravicán a 217-es számú házban hozta világra Dánielt. Vajon áll-e még az író szülőháza?

Dr. Bori Imre említett cikkében megjegyzi: „Anyja neve inkább a katolikus vallást látszik bizonyítani: Ambrozovics Annának hívták. Igen ám, de ott van *A fekete kabát* és *Az aula kapuja* című Papp Dániel-írás, amelyet műveinek értői »önéletrajzi« veretűnek tartanak, s belőlük ismét csak a szerb származására is következtetnek.” Dr. Bori *A jugoszláviai magyar irodalom rövid története* (Újvidék, 1982) című könyvének 60. oldalán többek között azt írja, hogy Papp Dániel apja korán meghalt.

Itt valami nem világos! Ugyanis átbogarásztuk az ómoravicai születési és esetési anyakönyvek sok évtizedét, de Ambrozovics, sőt Korapifiszky vezeték-névvel sem találkoztunk. Gyanakvásunk csak fokozódik, ha emlékeztetünk Dániel apjával kapcsolatos anyakönyvi bejegyzésre: „ignotus pater” (apja ismeretlen)!

Papp Dániel életrajzának egy részét tehát továbbra is homály fedi. Ki valójában Korapifiszky Anna asszony, írónk anyja? Azt gondolhatnók, bizonyára

Észak-Magyarországról, avagy lengyel földről idevetődött idénymunkás, cseléd. . . Ennek talán mégis ellentmond az a tény, hogy Dániel keresztapja nem más, mint almási Antunovics Máttyás főszolgabíró.

Az ómoravicai anyakönyvi adatok készítették bennünket arra, hogy kutatásainkat folytassuk Budapesten. Legnehezebb volt valami közelebbit megtudni az író névváltoztatásával kapcsolatban. A Magyar Országos Levéltárban meggyőződhattünk arról, hogy az ómoravicai születési anyakönyvbe bejegyzett belügyminisztériumi szám téves, így nem találhattuk meg az iratot. Ám itt az egyik kinyomtatott féléves névváltoztatási kimutatásban (16712/1896 jelzettel) mégis feltüntették Koratpatzinszky (így!) Dániel „zombori és budapesti lakos” névmagyarosítását,³ de a megadott jelzet szintén tévesnek (?) bizonyult. Sőt a levéltárban nem zárták ki annak a lehetőségét, hogy az irat (a névváltoztatást kérelmező folyamodványa stb.) egykorú kiselejtezésére került sor. Pedig itt titokban azt reméltük, hogy rábukkanunk Papp Dániel kérvényére.

Miután meggyőződünk, hogy nagy fába vágtuk a fejszénket, kutatásaink folyamán állandóan kapcsolatban álltunk az Országos Levéltár referenseivel, hogy újabb erőfeszítéssel némi életrajzi adatforrásra bukkanjunk.⁴ A *Magyar életrajzi lexikon* adataira támaszkodva szándékunkban volt a budapesti jogi egyetem anyagában is kutatni, miután költőnk itt végezte tanulmányait. Sajnos, a vallás- és közoktatásügyi levéltári anyag java része megsemmisült. Ekkor láttunk hozzá az országgyűlési levéltár dokumentumainak átnézéséhez. Tudniillik Papp Dánielt a múlt század végén a képviselőházi napló segédszerkesztőjévé választották. Itt tudni kell, hogy a magyar országgyűlés képviselőháza az alábbi hivatalokból állt: a. elnöki hivatal; b. háznagyi hivatal; c. nagyiroda; d. gyorsiroda; e. naplószerkesztőség; f. könyvtári hivatal; g. pénztári hivatal; h. telefonkezelő-nők.⁵ E kiadvány naplószerkesztőként Endrődi Sándort, naplószerkesztő-segédként Papp Dánielt jelöli meg. Az országgyűlési könyvtár anyagában kutatva átböngészünk a képviselőház múlt századi naplóját, valamint tanulmányoztuk a *Képviselőház házszabályai*-t (Budapest, 1899). Megtudtuk, hogy akkor a képviselőház elnöke nevezte ki a ház összes hivatalnokát. Huszonöt tagú naplóbíráló bizottságot választottak, hogy a gyorsiroda által összeállított országgyűlési naplót elbírálja, majd azt további eljárás végett a naplószerkesztőhöz visszajuttatta. A napló kötetei ma szép rendben sorakoznak a könyvtár díszes polcain. Lapjai közt kutatva megállapíthattuk, hogy Papp Dánielnek, az írónak, e szerkesztőségben ugyancsak lehetősége nyílt a társadalmi történések közelebbi kísérésére, az országos folyamatok nyomon követésére. A fentiekhez fűzhetjük, hogy a Magyar Országos Levéltárban, a Képviselőház és Nemzetgyűlés 1896–1901. évi iktatószámokra utaló tárgymutatókönyvekben nyomára bukkantunk Papp Dánielnek a „naplószerkesztőségi állásra” írt kérvényére, valamint özv. Papp Dánielné folyamodványára is. Sajnos, e dokumentumnak idővel nyoma veszett az iratcsomóból.

A rendelkezésünkre álló néhány napon mindent megtettünk, hogy a fiata-

lon elhunyt tehetséges író életéről minél többet megtudjunk. Furdalt bennünket a kíváncsiság, vajon hol, a főváros melyik részén lakott Papp Dániel a múlt század végétől bekövetkezett haláláig. A halál okának kiderítése pedig kutatásunk egyik fő feladatát képezte.

Az Országos Széchényi Könyvtárban belelapoztunk az 1896/97. évi *Budapesti cím- és lakjegyzékbe*.⁶ A 811. oldalon a lakjegyzék Papp Dániel hírlapírót a Bástya utca 11. szám alatt (IV. kerület) tünteti fel. A házjegyzéken e cím alatt Szana Tamást találjuk. Ő lenne a főbérlet, Papp Dániel pedig az albérlet? Egyébként e belvárosi utcában írónk szomszédai (a házjegyzék szerint): a 10-es szám alatt Gerlach István, a 12-es számú házban Jablonky Jánosné. – A *Budapesti cím- és lakásjegyzék* (így!) 1901/1902. évi kötetében immár nem található Papp Dániel hírlapíró (hiszen ő 1900-ban elhunyt), ám rábukkantunk özv. Papp (Pap) Dánielné tanítónő nevére,⁷ aki már az Irányi utca 18. szám alatt (IV. kerület) lakik, s a háztulajdonos (?) Halász Gida.

Közben a Krisztina körúton felkerestük Ágh Évát és Földeák Róbertet, hiszen sok éven keresztül szoros kapcsolatban álltak Pap Endrével, az író fiával, aki közel kilencvenéves korában Budapesten hunyt el az 1980-as évek végén. Tőlük tudtuk meg,⁸ hogy az író halála után özvegye, Geiszner (Geissner) Katalin férjhez ment Fáy Halász Gidához, akitől Ida nevű leánya született, s közben Pap Endrét is közösen nevelték. Később a család átköltözik a Veres Pálné utca 10-be, majd a lakást is megveszik. Ida ma is ott lakik, és 90. évéhez közeledik. Pap Endre az I. István gimnázium kollégiumában klasszikus nevelésben részesült, s még időskorában is érdeklődést tanúsított a latin műveltség iránt. Ám apjával ellentétben nem volt literátusi vénája. Az alacsony termetű, nagy, kék szemű, ősz hajú és bajszú „Bandika” haláláig különös szeretettel gondozta édesapja sírját. . . Különben Tasnády Szüts Erzsébet (Nagy-Jenő Erzsébet) volt az élettársa, az az asszony, akinek egykori férje (Nagy Jenő) Bajcsy-Zsilinszky Endrével együtt vesz részt az ellenállási mozgalomban. Nagy-Jenő Erzsébet (hivatalos engedéllyel felvett név) 1981. április 19-én hunyt el, 80. évében. Pap Endrétől nem született gyermeke, de „Bandika” egy korábbi kapcsolatának köszönhetően mégis megszületik Papp Dániel író egyetlen unokája. . .

Ágh Éva és Földeák Róbert emlékezete szerint Papp Dániel felesége erős testalkatú, fekete hajú asszony volt (Endre egészen más alkatú), aki az 1950-es évek elején halt meg, és most Endre fiával együtt a rákoskeresztúri Új Köztemetőben nyugszanak.

Mielőtt Papp Dániel betegségéről, haláláról és sírhelyéről szólnánk, elmondjuk, hogy az Országos Széchényi Könyvtár kéziratárában, valamint kinyomtatványtárában néhány érdekes dokumentumra bukkantunk. Az egyik *A rátótiak* című regényével kapcsolatos. Íme az író kérése:⁹

Matricula Baptistorum Ferochialis Ecclesiae *1710-10*

Anno et Die, Mens.		Baptismus		Sexus		Aetas	
Calendaris	S. Baptisum	Nomen	Patris	Sexus	Annus	Mostris	Illigiti
1868							
11	15	David		m	3		1868

1710-10 Archi-Dioecesis Colacensis, Anno 1868

Roma Pontificum, eorumque Coeclis et Belgis	Locum, Diocesis, Praesens	Roma Pontificum, eorumque Coeclis et Belgis	Nomen Baptistae	Observationes
<i>Synodus pro his diebus</i>	<i>Pro Diocesi Colacensi</i>	<i>Pro Diocesi Colacensi</i>	<i>David</i>	<i>1868</i>
<i>11. 15.</i>	<i>11. 15.</i>	<i>11. 15.</i>	<i>11. 15.</i>	<i>11. 15.</i>

„Budapest 1897 szept. 25-én

Az

Athenaeum irod. és nyomdai r. társaság tekintetes Igazgatóságának

Budapesten

Van szerencsém értesíteni, hogy a „Rátótiak” című társadalmi regényemet, mely jelenleg a „Hét”-ben folyik, átengedem kiadásra a következő feltételek mellett:

1. A regény, melynek terjedelme az Athenaeum Olvasótárának alakjában és szedésével 10–12 ív leend, kétféle módon, és pedig először fűzve, később pedig az Athenaeum Olvasótárában kötve lesz kiadandó.

2. Ezen kétféle kiadás jogáért fizetni tartozik az Athenaeum nekem összesen 120.- szóval egyszázhusz ó. é. forint tiszteletdíjat; és pedig 80.- (nyolcvan) o. é. forintot jelen egyezség megkötésekor; a hátralevő 40.- (negyven) o. é. forintot pedig az utolsó ív imprimálásakor.

3. A nyomtatandó példányszámot az Athenaeum saját tetszése szerint állapíthatja meg.

4. Minden esetleges peres esetben mindkét fél alárendeli magát a Budapest IV. ker. ker. járásbírótság előtti sommás eljárásnak

Tisztelettel:
Papp Dániel”

A második adat Kemény Ferencné emlékkönyvében (1895–1944) található. Benedek Elek, Herczeg Ferenc, Gárdonyi Géza, Lyka Károly, Ambrus Zoltán, Rudnyánszky Gyula stb. sorai mellett Papp Dániel lakonikus bejegyzése a 16. oldalon így hangzik:¹⁰

„*A szorgalom az ördög párnája*
Bpest, IV/3 96
Papp Dániel”

Hogy miért szerepel e mondat írásunk címeként? Mert olyan titokzatosnak, különösnek hat, akár az író maga. . . Csak hosszabb fürkészség után *A magyar nyelv értelmező szótárának* köszönhetően oldhattuk meg a rejtélyt: nem a szorgalom, hanem a henyélés (restség, tétlenség) az ördög párnája. Vagyis e közmondás szerint a lustálkodás, a semmittevés bűnre visz. . . Papp Dániel véleménye ennek ellenkezőjét tükrözi: a szorgalom térít bennünket rossz útra!

Az Országos Széchényi Könyvtár kisnyomtatványtárában őrzik Papp Dániel halottlevelét. Bizony, nem volt könnyű megtalálni e fontos dokumentumot a

jobbára rendezetlen nyomtatványok között. Hadd idézzünk belőle: „Papp Dánielné szül. Geiszner Katalin a saját és kiskoru gyermekei: Dani és Bandi, úgy Geiszner Gusztáv és neje szül. Strohlichler Katalin és Geiszner István, továbbá Papp Anna megtört szívvel tudatják az összes rokonok és barátainak a forrón szeretett s felejtethetetlen férjnek, illetve édesatyjuknak, vő, sógor és testvérnek

Papp Dániel úrnak

író, és a »Képviselőházi-Napló« segédszerkesztője
1900. évi augusztus hó 14-én délután 3 órakor, rövid súlyos betegség és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, tevékeny élete 32-ik, boldog házassága 5-ik évében történt gyászos elhunytát. . .”

Az író halotti anyakönyvi kivonatát a VIII. kerületi Polgármesteri Hivatal anyakönyvi osztályán vettük át. Feltűnő, hogy az író vezetéknevét „Pap”-ként, anyja családnevét „Koratpatfinszky”-ként jelölik. De volt eddig már: Korapifiszky és Koratpatzinszky is! A tapasztalat arról tanúskodik, hogy általában a születési anyakönyvi kivonat adatai a legmegbízhatóbbak.

Sajnos, a halotti anyakönyvi kivonat nem tartalmazta a halál okát, és ennek kiderítése nem kis fáradsággal járt. Dr. Bori Imre a *7 Nap* 1990. október 5-ei számában A titokzatos Papp Dániel címmel igen szemléletesen tárja elénk az író tragikus életét, a temetés körülményeit: „Titokzatos írók temettek 1900. augusztus 16-án, tehát kilencven esztendővel ezelőtt Budapesten a Kerepesi úti temető halottasházából. Az irodalmi nyomozásokat annyira szerető Fehér Ferenc másolta át, majd közölte a *Magyar Szóban* a Papp Dániel temetéséről az információkat a *Vasárnapi Újság* egykori tudósításából. . . ott voltak a gyászolók között munkatársai a képviselőházi napló szerkesztőségéből, ott az újságíró-egyesület, valamint az Otthon-kör tagjai – Papp Dániel nyilvános, úgynevezett közéletének tanúi. A sírnál ma már ismeretlen két úr, Márkus Miksa és Cziklay Lajos mondták a búcsúbeszédet, majd megjelentek a nekrológok is – Molnár Ferencé, Ignotusé, Bródy Sándoré, Endrődi Sándoré. . . De írja Bródy Sándor, az ő 1900-as *Fehér Könyvének* augusztusi számában, ez a »hatalmas nagy férfi« beteg volt, s ha nem is titokzatos, de ritka betegségben szenvedett: agoraphóbiája volt, tehát szabad téren nem mert keresztülmenni, hanem szinte a falat súrolva kellett vándorognia az utcán. . . Am nem tudni, valójában mi okozta oly korai halálát. . . Halálának oka ma is találgatások tárgya lehetne, ugyanakkor Féja Géza 1944-ben azt írta, hogy »agyhártyagyulladásba esett s a kór egykettőre végzett vele«, míg az »orvosok szerint lappangó tuberkulózis volt a baj oka«. . .”

Dr. Bori Imre cikke további kutatásra ösztökélt bennünket. Az Országos Széchényi Könyvtárban kibogoztuk, hogy az „ismeretlen” két úr, akik a sírnál mondták a búcsúbeszédet: Márkus Miksa hírlapíró (Bp. VII. Hársfa u. 24. szám alatti lakos) és Cziklay Lajos hírlapíró (IV. Só u. 8.).

Időközben arra is fény derült, hogy haláláig az író a József körút 48. szám

alatt lakott. Egyes vélemények szerint ma is megegyezik a házszám. Kíváncsiságból látogatunk el a Baross utca közelében levő, sárgára festett, klasszikus stílusban épített háromemeletes bérpalotába. A boltíves oszlopfolyosó kövezetén az 1895. év áll, ám a szűkös lépcsőház és egyéb körülmény kissé nyomasztó láványként hatott az esős hétvégén. . .

Türemszerűen készültünk a Kerepesi temetőbe, a Temetési Intézet archívumába. Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal engedélyével betekinttünk az 1900. évi temetési főkönyvbe.¹¹ Eszerint Papp Dániel halálát „gümös agykérlőb” okozta, vagyis mai nyelvre fordítva: az agyhártyán képződött tályog, kelés (latinul: abscessus). Ez támadta meg később írónk egyensúlyérzékét, idézte elő tragédiáját. A temetési főkönyv ezenkívül tartalmazza Papp Dániel halálának időpontját (1900. augusztus 14.), a temetés idejét (augusztus 16.), sírhelyét (a temető bal kriptasorának 352. számú sírboltja). . .

A Kerepesi temető tájékoztató térképének segítségével minden nehézség nélkül megtaláltuk Geiszner Gusztáv családjának sírboltját. A szürke gránitból készült obeliszken csillogó aranybetűkkel egyedül Papp Dániel író neve látszik messziről, holott itt összesen tíz elhunyt nyugszik, köztük Papp Dániel (1897–1901), az író gyermeke is. A Karinthy Frigyes sírja közelében levő kriptán – a Papp név mellett – még az alábbi vezetékneveket silabizálhattuk ki: Geiszner, Csihás, Scheidl, Strohbüchler. Elmélázva a múlton, a temetőőr megjegyzésére ocsúdunk fel: „Amíg Bandika, az író fia élt, nem volt szebb sírbolt a környéken. . . Halála előtt apja nevét ő íratta aranybetűkkel a sírbolt obeliszkjére. . .”

Jékai, Ady, Blaháné és számtalan híresség sírboltja között bolyongva azon töprengtünk, miként kellene cselekedni, hogy a vajdasági ember zarándokhelyvé váljon Papp Dániel sírhelye.

Mindenekelőtt művei kiadásáról kellene gondoskodnunk. . .

Jegyzetek

¹ Lásd: Magyar László: Papp Dániel születési éve. *Magyar Szó*, 1990. november 10.

² Megjegyezzük, hogy a Szabadkai Történelmi Levéltár szakemberei 1990-ben összeírták a szabadkai, topolyai és kishegyesi községek egyházi anyakönyveit.

³ Az adat megjeléséért köszönetet mondunk Tarsoly István levéltárosnak

⁴ Ezt mondunk köszönetet az Országos Levéltár „Kiskutató”-ja szakembereinek a hasznos útmutatásokért

⁵ *Magyarország tiszti cím- és névtára*. XIX. évfolyam. 1900. A kereskedelmi m. kir. miniszter rendeletéből szerkeszti és kiadja a m. kir. központi statisztikai hivatal. Budapest, 1900. 116.

⁶ *Budapesti cím- és lakjegyzék*. Hiteles adatok alapján szerkesztette Janszky Adolf. Kilenctizedik évfolyam 1896–1897. Budapest (év nélkül)

⁷ Pap Endre az egyik levélcímen egy „p”-vel írta nevét. Sőt megemlíthető, hogy az 1901/1902. évi *Budapesti cím- és lakásjegyzék* kötetében az író özvegyének neve a zárójelben Papként szerepel. Megállapítható tehát, hogy az író születési anyakönyvébe bejegyzett hivatalos névváltozat – vagyis a „Pap” alak – inkább a többi családtag esetében fordul elő

⁸ Ezúttal mondunk köszönetet Ágh Évának és Földeák Róbertnek a kutatásban nyújtott segítségért

⁹ Országos Széchényi Könyvtár, Irattár 3.

¹⁰ Országos Széchényi Könyvtár, Oct. Hung. 1824.

¹¹ Köszönettel tartozunk a Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal személyzetének, hogy megértést tanúsított kutatásunk iránt

Papp Dánielné szül. Geiszner Katalin a saját és kiskorú gyermekei: Dani és Bandi, úgy Geiszner Gusztáv és neje szül. Strohlichler Katalin és Geiszner István, továbbá Papp Anna megürt szível tudadják az összes rokonok és barátainak a forrón szeretett s felejthetetlen férjnek, illetve édesatyjuknak, vő, sógor és testvérnek

PAPP DÁNIEL urnak

író, és a „Képviselet-hál-Napló” segédeszerkesztője

1900. évi augusztus hó 14-én délután 3 órakor, rövid súlyos betegség és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, tevékeny élete 32-ik, boldog házassága 5-ik évében történt gyászos elbunyítást.

A boldogult földi maradványai csirürtekön, folyó hó 16-án délután 4 órakor fogtak a kerepesi út melletti sírkert halottas házában a rom. kath. egyház szer-tartása szerint beszenteltetni és ugyanazon temetőben levő családi sírbólba örök nyugalomra léteetni.

Az engesztelő szent miseáldozat pedig szombaton, folyó hó 18-án reggeli 9 órakor fog a józsefvárosi plébániatemplomban a Mindenhalotnak bemutatlatni.

Budapest, 1900. évi augusztus hó 14-én.

ÁLDÁS ÉS BÉKE HAMVAIRA !